

การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ตามแนวทางของ Backward Design

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การสังคายนาและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

รหัส-ชื่อรายวิชา ส 211 □□ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม :
ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

ผู้สอน ..... โรงเรียน .....

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา
ที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม
เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.1/1 อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย

สาระสำคัญ

การสังคายนาเป็นการตรวจชำระหลักธรรมของพระพุทธเจ้าให้เป็นระเบียบแบบแผน ต่อมา
เรียกว่า การตรวจชำระพระไตรปิฎก เพื่อจัดหมวดหมู่คำสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการ
เผยแผ่พระพุทธศาสนา

ความเข้าใจที่คงทน (Enduring Understanding)

การสังคายนาเป็นการชำระและจัดระเบียบหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นหมวดหมู่
ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

สาระการเรียนรู้

1. การสังคายนา
2. การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ 3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการสื่อสาร

ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน ร่องรอยแสดงความรู้)

ชิ้นงานที่ 1 เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศไทย

การประเมินผล

1. การประเมินผลตัวชี้วัด

ชิ้นงานที่ 1 เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศไทย

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
วาดภาพหรือหาภาพเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และเขียนชื่อภาพพร้อมคำบรรยายภาพ	วาดภาพหรือหาภาพเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และเขียนชื่อภาพพร้อมคำบรรยายภาพได้สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด และแตกต่างจากที่ครูยกตัวอย่าง มีการเชื่อมโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์กับตนเองและผู้อื่น	วาดภาพหรือหาภาพเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และเขียนชื่อภาพพร้อมคำบรรยายภาพได้สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด และแตกต่างจากที่ครูยกตัวอย่าง แต่เชื่อมโยงให้เห็นเฉพาะตนเอง	วาดภาพหรือหาภาพเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และเขียนชื่อภาพพร้อมคำบรรยายภาพได้สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด และแตกต่างจากที่ครูยกตัวอย่าง แต่มีการตัดแปลงให้แตกต่าง	วาดภาพหรือหาภาพเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และเขียนชื่อภาพพร้อมคำบรรยายภาพได้สัมพันธ์กับหัวข้อที่กำหนด ตามที่ครูยกตัวอย่างเท่านั้น

2. การประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ 3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
3.1.1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิด สิทธิของผู้อื่น	ไม่ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว และ โรงเรียน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และ โรงเรียน ตรงต่อเวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และ โรงเรียน ตรงต่อเวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบ ในการทำงาน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบ ในการทำงาน
3.1.2 ตรงต่อเวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบใน การทำงาน				

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูติดบัตรคำ สังกายนา ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแบ่งกลุ่มศึกษาการทำ สังกายนา ครั้งที่ 1-5 ออกมานำเสนอกับเพื่อนหน้าชั้นเรียน
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการสังคายนา ครั้งที่ 1-5 บันทึกเป็นแผนภาพบนกระดานและ สมุด ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติม
3. ครูนำภาพพระสงฆ์กำลังปฏิบัติศาสนกิจและพุทธศาสนิกชนกำลังประกอบศาสนพิธีให้ นักเรียนดูและแสดงความคิดเห็น
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ตามยุคที่มีการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ให้นักเรียนศึกษาและอภิปรายนำเสนอหน้าชั้นเรียน และเมื่อจบการนำเสนอร่วมกันแสดงความคิดเห็น
5. สรุปประมวลความรู้การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเป็นแผนภาพบนกระดาน
6. ครูนำพระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชและพระบาทสมเด็จพระพุทธยอด- ฟ้าจุฬาโลกมหาราช ติดบนกระดานให้นักเรียนอ่านและร่วมกันแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม

7. ครูแบ่งนักเรียนศึกษาความเป็นไปที่สำคัญของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน ออกมานำเสนอความรู้หน้าชั้นเรียนและร่วมกันแสดงความคิดเห็นและสรุปความรู้เป็นแผนภาพ

8. ครูและนักเรียนสรุปความเป็นไปที่สำคัญของพระพุทธศาสนายุคกรุงรัตน โกสินทร์ ตั้งแต่รัชกาลที่ 1-รัชกาลที่ 9 เป็นแผนภาพ

9. ให้นักเรียนทำชิ้นงานที่ 1 เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศไทย

10. ให้นักเรียนทำกิจกรรมแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนหรือตามที่ครูกำหนด

11. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

การสังคายนาเป็นการชำระ และจัดระเบียบหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเป็นหมวดหมู่ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. การนำเสนออภิปรายรายงานกลุ่ม
3. ภาพพระสงฆ์กำลังปฏิบัติศาสนกิจ
4. พระราชปณิธานของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชและรัชกาลที่ 1
5. ชิ้นงานที่ 1 เรื่อง พระพุทธศาสนาในประเทศไทย

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

ได้ _____ คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ให้ระบายคำตอบที่ถูกต้องลงในวงกลมตัวเลือกให้เต็มวง (ห้ามระบายนอกวง)

1. เมืองใดที่สันนิษฐานว่าเป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในยุคที่ 1

- ① เชียงใหม่
- ② นครศรีธรรมราช
- ③ สุราษฎร์ธานี
- ④ นครปฐม

2. พระพุทธศาสนาที่เผยแผ่เข้ามาสู่ประเทศไทยคือนิกายใด

- ① นิกายเถรวาท
- ② นิกายอจาริยวาท
- ③ นิกายลังกาวงศ์
- ④ ข้อ ① และ ② ถูกต้อง

3. สังคายนามีความหมายว่าอย่างไร

- ① การประชุมสงฆ์เพื่อตรวจชำระ สอบทาน และจัดหมวดหมู่หลักคำสอนของพระพุทธเจ้า
- ② การประชุมสงฆ์เนื่องในวันคล้ายวันปรินิพพานของพระพุทธเจ้า
- ③ การประชุมสงฆ์ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ④ การประชุมสงฆ์เพื่อคัดเลือกพระอรหันต์เผยแผ่พระพุทธศาสนา

4. การจัดหมวดหมู่คำสอนของพระพุทธเจ้าเป็น 3 หมวดหมู่ คือพระไตรปิฎก เกิดขึ้นเมื่อใด

- ① การสังคายนาครั้งที่ 4
- ② การสังคายนาครั้งที่ 2
- ③ การสังคายนาครั้งที่ 3
- ④ การสังคายนาครั้งที่ 1

5. เพราะเหตุใด การสังคายนาครั้งที่ 5 จึงมีความสำคัญมากที่สุด

- ① มีพระสงฆ์เข้าร่วมการสังคายนามากที่สุด
- ② มีการบันทึกพระไตรปิฎกลงในใบลาน
- ③ มีการปรับปรุงพระธรรมคำสอนในพระไตรปิฎก
- ④ มีการประดิษฐานของพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคงที่ลังกาทวีป

6. วัดใดไม่ได้สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

- ① วัดโสมนัสวรวิหาร
- ② วัดเทพธิดารามราชวรวิหาร
- ③ วัดปทุมวนารามราชวรวิหาร
- ④ วัดมกุฏกษัตริยารามราชวรวิหาร

7. ข้อใดคือการเผยแพร่พระพุทธศาสนาที่มีขึ้นในรัชกาลที่ 9

- ① จัดตั้งสมาคมและมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา
- ② จัดตั้งชมรมพุทธศาสตร์เพื่อนิสิต นักศึกษาขึ้น
- ③ เปิดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาแก่พระภิกษุและสามเณร
- ④ ถูกทุกข้อ

8. ประเพณีการบวชเรียนที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันเกิดขึ้นในช่วงใด

- ① ช่วง พ.ศ. 1991-2031
- ② ช่วง พ.ศ. 2034-2173
- ③ ช่วง พ.ศ. 2173-2275
- ④ ช่วง พ.ศ. 2275-2310

9. ในสมัยสุโขทัย พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมากในสมัยของกษัตริย์พระองค์ใด

- ① พ่อขุนรามคำแหง
- ② พระยาลิไทย
- ③ พระยาไสยลือไทย
- ④ พระยาเลอไทย

10. สมเด็จพระสังฆราชองค์แรกของกรุงรัตนโกสินทร์ สถาปนาขึ้นในรัชกาลใด

- ① รัชกาลที่ 1
- ② รัชกาลที่ 2
- ③ รัชกาลที่ 3
- ④ รัชกาลที่ 4

แบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

ชื่อ _____ นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

ได้ _____ คะแนน

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

ให้ระบายคำตอบที่ถูกต้องลงในวงกลมตัวเลือกให้เต็มวง (ห้ามระบายนอกวง)

1. สังคายนามีความหมายว่าอย่างไร

- ① การประชุมสงฆ์เพื่อตรวจชำระ สอบทาน และจัดหมวดหมู่หลักคำสอนของพระพุทธเจ้า
- ② การประชุมสงฆ์ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ③ การประชุมสงฆ์เพื่อคัดเลือกพระอรหันต์เผยแผ่พระพุทธศาสนา
- ④ การประชุมสงฆ์เนื่องในวันคล้ายวันปรินิพพานของพระพุทธเจ้า

2. การจัดหมวดหมู่คำสอนของพระพุทธเจ้าเป็น 3 หมวดหมู่ คือพระไตรปิฎก เกิดขึ้นเมื่อใด

- ① การสังคายนาครั้งที่ 4
- ② การสังคายนาครั้งที่ 2
- ③ การสังคายนาครั้งที่ 3
- ④ การสังคายนาครั้งที่ 1

3. เพราะเหตุใด การสังคายนาครั้งที่ 5 จึงมีความสำคัญมากที่สุด

- ① มีพระสงฆ์เข้าร่วมการสังคายนามากที่สุด
- ② มีการบันทึกพระไตรปิฎกลงในใบลาน
- ③ มีการปรับปรุงพระธรรมคำสอนในพระไตรปิฎก
- ④ มีการประดิษฐานของพระพุทธศาสนาอย่างมั่นคงที่ลังกาทวีป

4. พระพุทธศาสนาที่เผยแผ่เข้ามาสู่ประเทศไทยคือนิกายใด

- ① นิกายเถรวาท
- ② นิกายอักษิยาวาท
- ③ นิกายลัทธิกวางศ
- ④ ข้อ ① และ ② ถูกต้อง

5. เมืองใดที่สันนิษฐานว่าเป็นศูนย์กลางในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทยในยุคที่ 1

- ① เชียงใหม่
- ② นครศรีธรรมราช
- ③ สุราษฎร์ธานี
- ④ นครปฐม

6. ในสมัยสุโขทัย พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมากในสมัยของกษัตริย์พระองค์ใด

- ① พ่อขุนรามคำแหง
- ② พระยาลิไทย
- ③ พระยาไสยลือไทย
- ④ พระยาเลอไทย

7. ประเพณีการบวชเรียนที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบันเกิดขึ้นในช่วงใด

- ① ช่วง พ.ศ. 1991-2031
- ② ช่วง พ.ศ. 2034-2173
- ③ ช่วง พ.ศ. 2173-2275
- ④ ช่วง พ.ศ. 2275-2310

8. สมเด็จพระสังฆราชองค์แรกของกรุงรัตนโกสินทร์ สถาปนาขึ้นในรัชกาลใด

- ① รัชกาลที่ 1
- ② รัชกาลที่ 2
- ③ รัชกาลที่ 3
- ④ รัชกาลที่ 4

9. วัดใดไม่ได้สร้างขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

- ① วัดโสมนัสวรวิหาร
- ② วัดเทพธิดารามราชวรวิหาร
- ③ วัดปทุมวนารามราชวรวิหาร
- ④ วัดมกุฏกษัตริยารามราชวรวิหาร

10. ข้อใดคือการเผยแพร่พระพุทธศาสนาที่มีขึ้นในรัชกาลที่ 9

- ① จัดตั้งสมาคมและมูลนิธิทางพระพุทธศาสนา
- ② จัดตั้งชมรมพุทธศาสตร์เพื่อนิสิต นักศึกษาขึ้น
- ③ เปิดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาแก่พระภิกษุและสามเณร
- ④ ถูกทุกข้อ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)

1. (4)	2. (4)	3. (1)	4. (3)	5. (2)
6. (2)	7. (4)	8. (1)	9. (2)	10. (1)

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน (Post-Test)

1. (1)	2. (3)	3. (2)	4. (4)	5. (4)
6. (2)	7. (1)	8. (1)	9. (2)	10. (4)

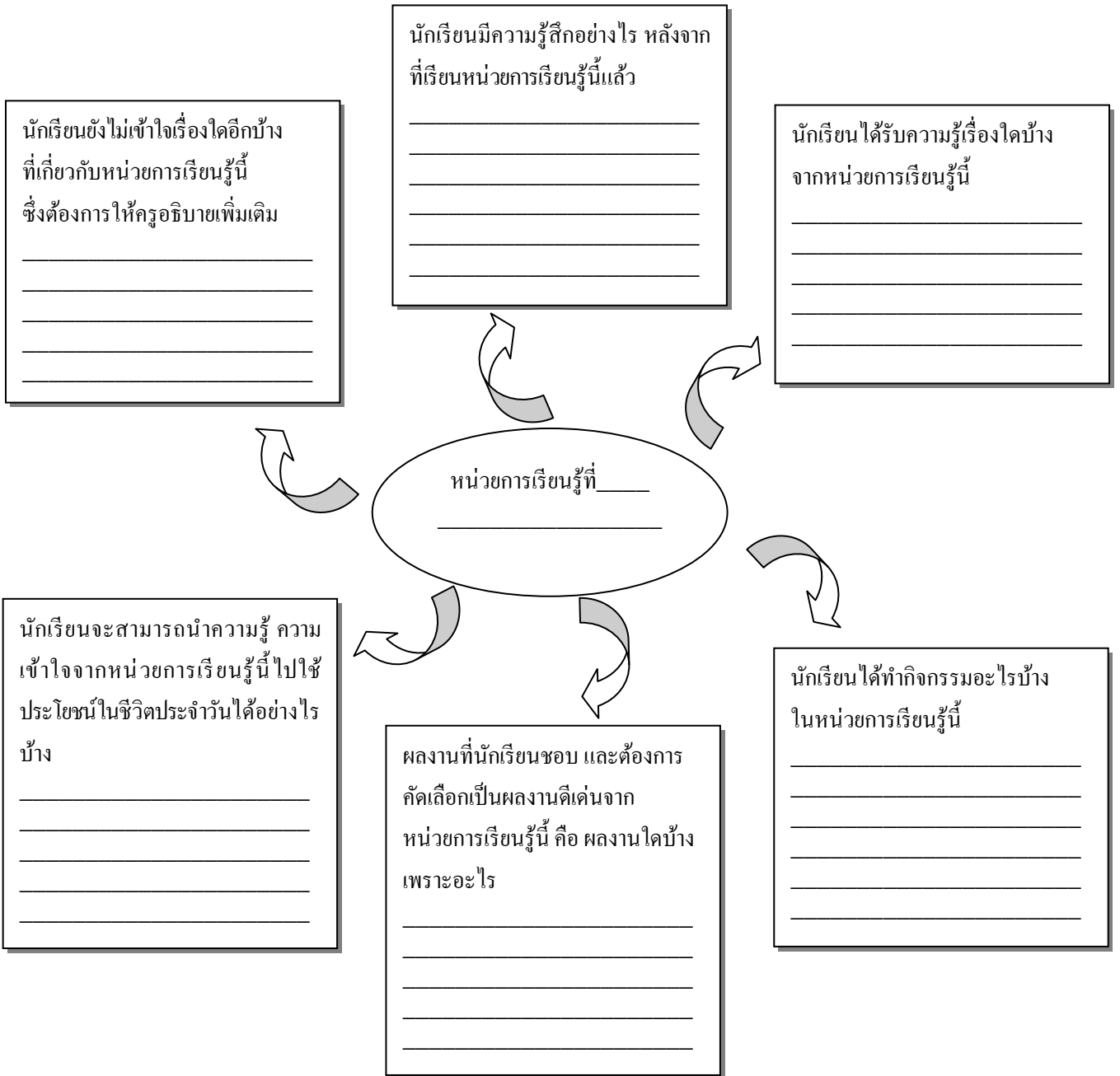
แบบบันทึกสรุปผลการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

ชื่อ-นามสกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

คำชี้แจง ให้นักเรียนบันทึกสรุปผลการเรียนรู้จากหน่วยการเรียนรู้นี้

หมายเหตุ ให้ครูสำเนาแบบบันทึกนี้เพื่อให้นักเรียนบันทึกทุกหน่วยการเรียนรู้

1. ครูสามารถนำแบบบันทึกนี้ไปใช้เป็นหลักฐานและข้อมูลเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. ครูสามารถนำแบบบันทึกนี้ไปใช้ประกอบการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อเป็นผลงานประกอบการเลื่อนวิทยฐานะได้